

Fiscaal Juridische Actualiteiten

Informatiebulletin over de eigen woning en inkomensvoorzieningen

Nummer 258 – december 2024

Inhoud

Fiscaal Juridische Signalen

• Fiscale en sociale cijfers 2025	1
• Wettelijke rente 6% en belastingrente 6,5% per 1 januari 2025	2
• Eerste Kamer neemt Belastingplan 2025 aan	2
• Overdrachtsbelasting verkrijging aandelen onroerend goed vennootschap	2

Vraag van de maand

• Overschrijding wettelijke beslistermijn	3

Wetgeving en beleid

• Raad van State kraakt wetsvoorstel werkelijk rendement	5
• Aftoppingsgrens pensioen en lijfrente bevroren in 2025 en 2026	6

Standpunten kennisgroepen Belastingdienst

• Overzicht	7
• Vanwege aardbevingsschade tijdelijk leegstaande woning blijft eigen woning	7

Jurisprudentie

• Waarde saldolijfrenteverzekering juist berekend	8
• Renteaftrek terecht geweigerd	9
-

Fiscaal Juridische Signalen

Fiscale en sociale cijfers 2025

[Nieuwsbericht Ministerie van Financiën 18 december 2024](#)

Op 18 december 2024 heeft het ministerie van Financiën een overzicht van de belangrijkste fiscale wijzigingen per 1 januari 2025 gepubliceerd. Eerder [publiceerde](#) het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid al de sociale cijfers voor 2025. Wij hebben een overzicht gemaakt met de fiscale en sociale cijfers zoals die vanaf 1 januari 2025 van toepassing zijn. Dit overzicht tref je als bijlage bij deze nieuwsbrief aan.

Wettelijke rente 6% en belastingrente 6,5% per 1 januari 2025

[Besluit tot vaststelling wettelijke rente van 10 december 2024, Staatsblad 2024, 395](#)

Met ingang van 1 januari 2025 wordt de wettelijke rente verlaagd van 7% naar 6%. De wettelijke rente is een afgeleide van de herfinancieringsrente van de Europese Centrale Bank. Aanpassing van de wettelijke rente vindt in principe ieder half jaar plaats waarbij de aanpassingen beperkt zijn tot maximaal twee procentpunten.

De belastingrente wordt met ingang van 1 januari 2024 verlaagd van 7,5% naar 6,5%. Net als de wettelijke rente is ook de belastingrente een afgeleide van de herfinancieringsrente van de Europese Centrale Bank. Herziening vindt in principe ieder jaar plaats waarbij de aanpassingen beperkt zijn tot maximaal drie procentpunten. Voor de vennootschapsbelasting geldt een afwijkend percentage belastingrente, namelijk 9% (in 2025)

Meer informatie over belastingrente vind je op de [website](#) van de Belastingdienst.

Eerste Kamer neemt Belastingplan 2025 aan

[Overzicht van stemmingen in de Eerste Kamer, 17 december 2024](#)

Op 14 november 2024 heeft de Tweede Kamer het wetsvoorstel 36602, Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten ([Belastingplan 2025](#)) aangenomen. De plenaire behandeling in de Eerste Kamer vond plaats op 9 en 10 december 2024. Tijdens de behandeling zijn [negen moties](#) ingediend. De ingediende moties hebben geen betrekking op het gebied van de eigen woning of inkomensvoorzieningen. De hoofdelijke stemming over het wetsvoorstel en de stemming over de moties vond plaats op 17 december 2024.

Overdrachtsbelasting verkrijging aandelen onroerend goed vennootschap

In de nieuwsbrief van november 2024, nr. 257 hebben wij gemeld dat per 1 januari 2025 een verlaagd tarief van 4% gaat gelden voor vastgoedaandelentransacties. Een oplettende lezer maakte ons attent op het feit dat niet in alle gevallen 4% overdrachtsbelasting verschuldigd is bij de verkrijging van aandelen in een onroerend goed vennootschap. Op grond van overgangsrecht kan een vastgoedaandelentransactie onder voorwaarden zijn vrijgesteld van overdrachtsbelasting.

Vraag van de maand

Overschrijding wettelijke beslistermijn

Vraag

Mijn vader is in november 2021 overleden. Hij had op het moment van zijn overlijden twee lijfrenteverzekerings. Eén met een einddatum 6 juni 2021 (polis A) en één met einddatum 15 oktober 2024 (polis B). Op het moment van zijn overlijden wist ik niet dat hij deze lijfrenteverzekerings had. Daarom heb ik zijn overlijden pas in november 2024 gemeld bij de verzekeringsmaatschappij. Wanneer wordt in dit geval het einde van de wettelijke beslistermijn bereikt? Is dat 31 december 2023, 2024, 2025 of 2026?

Antwoord

Wanneer een begunstigde van een lijfrenteverzekering niet tijdig uitvoering geeft aan de lijfrenteclausule, dan wordt er een wettelijke regel wordt overtreden. De begunstigde heeft wel even tijd om een beslissing te nemen, de zogenoemde wettelijke beslistermijn. Bij overschrijden van de wettelijke beslistermijn is er sprake van een verboden handeling. Daarbij zijn de fiscale gevolgen gelijk aan die van afkoop. Onderscheid moet worden gemaakt tussen:

De wettelijke beslistermijn bij leven:

Voor een expiratie bij leven eindigt de wettelijke termijn op 31 december van het kalenderjaar dat volgt op het jaar van de expiratie; en

De wettelijke beslistermijn bij overlijden:

Voor een expiratie bij overlijden eindigt de wettelijke termijn op 31 december van het tweede kalenderjaar na het overlijden van de verzekerde.

Polis A had de einddatum bij leven al bereikt toen je vader nog leefde. Hij is komen te overlijden terwijl de wettelijke beslistermijn bij leven nog niet was verlopen. Voor die situatie is in het [Lijfrenteverzamelbesluit](#) onder 4.2.7 een goedkeuring opgenomen. In dat geval is het toegestaan om het expiratiekapitaal dat bij leven beschikbaar kwam, alsnog aan te wenden voor de aankoop van een nabestaandenlijfrente. De wettelijke termijn voor het bedingen van die nabestaandenlijfrente vangt dan aan op de datum van overlijden van de verzekerde persoon. Had je je in het jaar van overlijden gemeld bij de verzekeraar dan kreeg je voor polis A tot 31 december 2023 de tijd had om een lijfrente te bedingen. Nu dit niet is gebeurd, is de hoofdregel dat de verzekering fiscaal moet worden afgehandeld alsof deze op 31 december 2022, bij het einde van de wettelijke beslistermijn bij leven, is afgekocht. Onder bijzondere omstandigheden is het echter mogelijk dat de belastinginspecteur deze termijn verlengt. Van bijzondere omstandigheden is sprake als de overschrijding van de wettelijke termijn niet aan de belanghebbende is te wijten. In dit geval is dat goed verdedigbaar, omdat je op die datum immers niet op de hoogte was van het bestaan van de verzekering. Hiervoor stuur je een verzoek aan je belastinginspecteur. Krijg je toestemming, dan mag je binnen de door de inspecteur gestelde termijn de lijfrente alsnog laten ingaan.

Dit is anders voor lijfrenteverzekering B. De expiratedatum van deze verzekering bij leven van jouw vader was 15 oktober 2024. Hij is echter overleden in 2021 vóór het verstrijken van de expiratedatum bij leven. In dat geval geldt dan ook de wettelijke beslistermijn bij overlijden. Volgens de hoofdregel eindigt deze beslistermijn in jouw geval op 31 december 2023. Omdat het overlijden pas bij de verzekeraar is gemeld ná het verstrijken van de wettelijke beslistermijn bij overlijden geldt hier echter een uitzondering. In het [Lijfrenteverzamelbesluit](#) is onder 4.6.1 goedgekeurd dat in het geval het bericht van het overlijden van de verzekerde de verzekeraar pas bereikt nadat de wettelijke beslistermijn bij overlijden is verstreken, er een nieuwe wettelijke beslistermijn gaat lopen. Deze wettelijke beslistermijn gaat in vanaf de melding van overlijden en eindigt op 31 december dat volgt op het kalenderjaar van overlijden. Dit betekent dat je tot 31 december 2025 de mogelijkheid hebt om een nabestaandenlijfrente te bedingen.

Belang voor de praktijk

De wettelijke beslistermijn is met ingang van 1 januari 2010 in de wet ([art 3.133 lid 3 Wet IB 2001](#)) opgenomen. Tot die tijd gold hiervoor op grond van vaste jurisprudentie een 'redelijke termijn'. Deze termijn was (tot 1 januari 2010) beleidsmatig gesteld op een minimum van zes maanden bij leven en twaalf maanden bij overlijden. Met de wettelijke codificatie van de beslistermijn was het de bedoeling om eventuele discussies over het wel of niet tijdig bedingen van lijfrente in de kiem te smoren.

Desondanks bestaan er nog verschillende varianten van de wettelijke beslistermijn. Hieronder wordt uitgegaan van 2 situaties:

1. Einddatum bij leven wordt bereikt in 2024
2. Overlijden vindt plaats in 2024

Schematisch werkt de wettelijke beslistermijn in die gevallen als volgt uit:

* tenzij goedkeuring van Belastingdienst voor verlenging beslistermijn

Wetgeving en Beleid

Raad van State kraakt wetsvoorstel werkelijk rendement

De Raad van State oordeelt zeer kritisch over het voorstel Wet werkelijk rendement box 3. In verband hiermee dient het voorstel naar het oordeel van de raad nader te worden overwogen.

[Advies Raad van State 27 november 2024, kenmerk W06.24.00138/III](#)

De regering wil de huidige vermogensrendementsheffing in box 3 vervangen door een heffing naar het werkelijke rendement. Dat wil zeggen, een jaarlijks belastingheffing over het totale rendement van het box 3-vermogen. Het gaat daarbij om de reguliere voordelen, zoals rente en dividend, en de waardemutaties van het vermogen. De Belastingdienst heeft aangegeven dat de impact op de uitvoering van een werkelijke rendementsheffing zeer ingrijpend is. Vóór 2027 valt deze zonder meer niet te realiseren. De regering heeft haar voornemen toch doorgezet. Het wetsvoorstel hiervoor is op 14 juni 2024 naar de Afdeling advies van de Raad van State gestuurd. Het advies van de raad is op 27 november vastgesteld en op 2 december op de site van de Raad van State gepubliceerd. De raad is buitengewoon kritisch op dit wetsvoorstel:

- Het wetsvoorstel heeft op meerdere terreinen zeer grote impact op de uitvoering door de Belastingdienst. Zo heeft de Belastingdienst voor de uitvoering en handhaving structureel 900 fte nodig. Deze wervingsopgave stelt de Belastingdienst, mede gelet op de krapte op de arbeidsmarkt, voor een bijna onmogelijke opgave;
- De geraamde uitvoeringskosten zijn fors;
- Tijdens de eerste drie tot vijf jaar na invoering zal het niveau van dienstverlening en toezicht door de Belastingdienst onvoldoende zijn;
- Het voorstel gaat gepaard met een forse toename in complexiteit;
- Er wordt een groot beroep gedaan op het doenvermogen van de belastingplichtige.

Gezien deze ernstige bezwaren tegen dit wetsvoorstel komt de Raad van State tot het volgende advies:

- Bezie het wetsvoorstel opnieuw;
- Kom daarvoor éérs tot een integrale visie op het belasten van vermogen;
- Rechtmatigheid dient voorop te staan bij de vormgeving van een nieuw stelsel in box 3;
- Uitvoerbaarheid, doenvermogen van belastingplichtigen, de eenvoud van het nieuwe stelsel en het behalen van een budgettaire opbrengst spelen daarnaast een belangrijke rol.

De Raad van State noemt ook een aantal alternatieven:

- Een forfaitair stelsel gebaseerd op laagrisico rendementen;
- Een forfaitair stelsel met een tegenbewijsregeling;
- Een zuivere vermogenswinstbelasting in plaats van de voorgestelde combinatie van een vermogensaanwasbelasting met een vermogenswinstbelasting;

Als een aanvullende budgettaire opbrengst wenselijk is bovenop de hiervoor genoemde forfaitaire heffing, respectievelijk vermogenswinstbelasting, kan gedacht worden aan het volgende:

- Een brede vermogensbelasting waarbij zowel vermogen in box 1, box 2 en box 3 wordt belast;
- Neem de belastingdruk op vermogen in box 1 en box 2 mee in de beschouwing;
- Aanpassingen in de schenk- en erfbelasting.

Belang voor de praktijk

Wat ons betreft is dit advies van de Raad van State de spijker op zijn kop. Het voorgestelde box 3-stelsel levert voor vrijwel alle partijen – Belastingdienst, belastingplichtigen en gegevensleveranciers – grote, mogelijk onoverkomelijke problemen op. Doorgaan op de ingeslagen weg lijkt vragen om (toekomstige) problemen. Wij vinden dat de door de raad genoemde alternatieven daarom serieus onderzocht moeten worden.

De Tweede Kamer heeft vrijwel onmiddellijk Kamervragen gesteld over dit advies van de Raad van State. Staatssecretaris Van Oostenbruggen van Financiën heeft inmiddels [antwoord](#) gegeven op deze Kamervragen. Verder heeft het kabinet de invoering van een nieuw box 3-systeem met een jaar uitgesteld naar 1 januari 2028. Dat kost de schatkist € 2,4 miljard. Om deze inkomensderving te compenseren wordt met ingang van 1 januari 2026:

1. het forfaitaire rendement voor overige bezittingen verhoogd met 1,78%; en
2. het heffingvrij vermogen verlaagd naar (indicatief) € 52.048.

Zie hiervoor de brief van Staatssecretaris Van Oostenbruggen van Financiën van 13 december 2024 ([kenmerk 2024-0000565184](#)).

Aftoppingsgrens pensioen en lijfrenten bevroren in 2025 en 2026

Parlement bevriest de aftoppingsgrens voor pensioen en lijfrenten voor de jaren 2025 en 2026.

[Amendement Grinwis c.s., Kamerstukken II 2024/25, 36602, nr. 90](#)

Het amendement [Grinwis c.s.](#) regelt dat de giftenaftrek in de sfeer van de vennootschapsbelasting in stand blijft. Ook verruimt het amendement de periodieke giftenaftrek in de sfeer van de inkomstenbelasting. Ter financiering van deze maatregelen wordt onder andere de aftoppingsgrens voor pensioen en lijfrenten voor de jaren 2025 en 2026 bevroren. Het amendement is door de Tweede Kamer aangenomen en aan het aangepaste wetsvoorstel heeft de Eerste Kamer inmiddels ook zijn zegen gegeven. Daardoor zal deze maatregel ook daadwerkelijk effect krijgen voor de jaren 2025 en 2026.

De bevroering van de aftoppingsgrens betekent dat het maximum pensioengevend loon voor pensioenopbouw in box 1 wordt gemaximeerd op € 137.800 in 2025 en 2026, hetzelfde bedrag dat in 2024 geldt. Omdat de AOW-franchise in deze jaren wél stijgt, betekent het effectief dat de ruimte voor pensioenopbouw in 2025 *minder* bedraagt dan in 2024. In 2026 zal dit, door verdere stijging van de AOW-franchise, nogmaals dalen.

Voor lijfrentevoorzieningen geldt hetzelfde. De relevante inkomensbestanddelen (loon, winst, resultaat uit overige werkzaamheden en periodieke uitkeringen en verstrekkingen) zijn in de formule van de jaarruimte eveneens gemaximeerd op € 137.800 in 2024. Ook dit maximum blijft gelden voor de jaren 2025 en 2026. En ook hier geldt dat door stijging van de AOW-franchise de ruimte voor lijfrenteopbouw daalt.

Belang voor de praktijk

Slordige wetgeving! De bedoeling van de wetgever is duidelijk, maar in de uitwerking gaat het voor lijfrenten mank. Het amendement regelt namelijk dat [art. 10.2b vierde lid Wet IB 2001](#) voor de jaren 2025 en 2026 geen toepassing vindt. In dit vierde lid is de indexatie van de AOW-franchise in de jaaruitteformule geregeld. Bedoeld was natuurlijk dat [art. 10.2b eerste lid Wet IB 2001](#) geen toepassing zou vinden in de betreffende jaren. In dat eerste lid is namelijk de indexatie van de aftoppingsgrens geregeld. Door deze omissie wordt juist het tegenovergestelde bereikt. Immers, doordat het nu niet goed geregeld is, wordt de aftoppingsgrens voor lijfrenten wél geïndexeerd, maar de AOW-franchise juist niet. Daardoor wordt de ruimte voor lijfrenteopbouw niet beperkt maar juist verruimd! Omdat duidelijk is dat dit niet de bedoeling is, mag worden aangenomen dat de wetgever dit in een technische herstellwet zal repareren.

Vraag: Wat heeft de fiscale facilitering van schenkingen te maken met pensioen- en lijfrente-opbouw?

Antwoord: Helemaal niets! Het is ons dan ook een raadsel waarom de verruiming, respectievelijk instandhouding, van een schenkingsfaciliteit gefinancierd moet worden met een vermindering van de ruimte van pensioen- en lijfrenteopbouw. Pensioen is altijd al een makkelijke graaijpot geweest voor allerlei overheidsdoelstellinkjes en ook nu maakt de overheid zich hier weer schuldig aan. Het effect mag dan beperkt zijn, en slechts relevant voor de 'happy few', maar dat doet er niet aan af dat maar weer eens blijkt dat de overheid zijn handen niet van pensioen af weet te houden.

Standpunten kennisgroepen Belastingdienst

In deze rubriek maken wij melding van een aantal standpunten dat de Belastingdienst recent heeft gepubliceerd. Onze focus ligt daarbij vooral op de onderwerpen eigen woning, bank- en verzekeringsproducten en pensioen.

Overzicht

datum	kennisgroep	omschrijving	link	trefwoord(en)
4-12-2024	IB niet-winst	Fiscaal partnerschap in voorafgaand kalenderjaar	KG:202:2024:36	Fiscaal partner
5-12-2024	Onroerende zaken	Ingrijpende verbouwing i.v.m. aardbevingsschade en eigenwoningregeling	KG:051:2024:14	Verbouwing Aardbevingsschade Eigenwoningregeling
13-12-2024	Onroerende zaken	'Tiny House' en de eigenwoningregeling	KG:051:2024:15	Tiny House Eigenwoningregeling

Overzicht aangepast tot en met 19 december 2024

Het Centraal Aanspreekpunt Pensioenen (CAP) heeft op 10 december 2024 een nieuwe V&A gepubliceerd. In [V&A 24-008](#) zijn de voorlopige bedragen opgenomen van de voor 2025 geldende AOW-franchises, AOW-bedragen van [art. 10aa UBLB](#) en het maximum pensioengevend loon. Let op: voor alle bedragen geldt het voorbehoud van de definitieve vaststelling van de bedragen in of op basis van wet- en regelgeving.

Vanwege aardbevingsschade tijdelijk leegstaande woning blijft eigen woning

Als een woning vanwege aardbevingsschade ingrijpend wordt verbouwd blijft die woning een eigen woning als de belastingplichtige tijdelijk is verhuisd. Ook bij een inschrijving op dat adres. Dit standpunt neemt de Kennisgroep onroerende zaken van de Belastingdienst in.

[Standpunt Kennisgroep onroerende zaken van 5 december 2024, KG:051:2024:14](#)

De Kennisgroep onroerende zaken van de Belastingdienst heeft een standpunt ingenomen over de toepassing van de eigenwoningregeling in geval van een tijdelijk leegstaande woning. Het gaat om de volgende situatie. Een belastingplichtige heeft een eigen woning met een eigenwoningschuld. Vanwege aardbevingsschade moet de woning ingrijpend worden verbouwd. Voor de duur van de verbouwingswerkzaamheden verhuist deze belastingplichtige naar een wisselwoning. Na de verbouwing keert hij weer terug naar zijn woning. Centraal staat de vraag of de woning tijdens de verbouwing een eigen woning voor de belastingplichtige is gebleven. De kennisgroep beantwoordt die vraag bevestigend. Tijdens de verbouwing blijft de woning de belastingplichtige anders dan tijdelijk als hoofdverblijf ter beschikking staan. Dit betekent:

1. Dat het eigenwoningforfait 'gewoon' in rekening wordt gebracht tijdens de verbouwingsperiode; en
2. Dat eigenwoningrente en erfpachtcanons voor die woning fiscaal aftrekbaar blijven.

Een eventuele inschrijving op het woonadres van de wisselwoning doet aan het voorgaande niet af.

Belang voor de praktijk

De kennisgroep neemt hier een heel duidelijk standpunt in. Minder duidelijk is de status van de wisselwoning. In het standpunt is aangegeven dat voor die woning geen huur is verschuldigd. Maar wat nu als die woning óók eigendom van de belastingplichtige is? Kan die woning dan ook kwalificeren als eigen woning? Afhankelijk van de feiten en omstandigheden van het geval concluderen wij dat dit het geval kan zijn. In dat geval is [art. 3.111 lid 8 Wet IB 2001](#) relevant. Daarin staat dat de

belastingplichtige (en zijn partner) met meer woningen niet meer dan één hoofdverblijf kan hebben. Er zal dan gekozen moeten worden welke woning het hoofdverblijf is. Bij een keuze voor de wisselwoning impliceert dat een vervreemding van de woning in verbouwing voor onder andere de bijleenregeling. Eigenwoningrenteaftrek en eigenwoningforfait speelt voor die woning dan ook niet meer; woning en schuld vallen immers in box 3. De terugverhuizing naar die woning is dan opnieuw een verwerving. De wisselwoning wordt op dat moment, of uiterlijk na afloop van de periode waarin de verhuisregeling van [art. 3.111 lid 2 Wet IB 2001](#) toepassing vindt, in fiscale zin eveneens weer vervreemd.

Aardbevingsschade heeft binnen de eigenwoningregeling eerder al tot een goedkeurend besluit geleid. Die goedkeuring is thans terug te vinden in onderdeel 3.3 van het onlangs opnieuw uitgebrachte verzamelbesluit over de bijleenregeling ([besluit van 3 oktober 2024, nr. 2024-22350, Stcrt. 2024, 30149](#)). De goedkeuring houdt in dat wanneer de belastingplichtige moet verhuizen naar een woning op een andere locatie terwijl zijn oude woning wordt gesloopt, er geen sprake is van een vervreemding en een verwerving voor toepassing van de bijleenregeling.

Jurisprudentie

Waarde saldolijfrenteverzekering juist berekend

De rechter concludeert dat de verzekeraar de waarde in het economisch verkeer van de saldolijfrente op 31 december 2020 op de juiste wijze heeft vastgesteld.

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant 15 november 2024, ECLI:NL:RBZWB:2024:7795](#)

Een man heeft in 1997 een direct uitkerende saldolijfrenteverzekering op het leven van hemzelf en van zijn vrouw afgesloten bij een verzekeraar. Vanaf 1 januari 2021 werd er meer uitgekeerd dan er aan koopsom voor de verzekering was ingelegd. De verzekeraar heeft aan de Belastingdienst doorgegeven dat de waarde in het economisch verkeer (WEV) van de saldolijfrente op 31 december 2020 € 117.973 bedroeg. Daarbij heeft de verzekeraar zich gebaseerd op de rekenregels die hiervoor door de Belastingdienst waren voorgeschreven. Volgens deze rekenregels moet rekening gehouden worden met verschillende factoren, waaronder de statistisch gemiddelde levensverwachting van een verzekerde. Wanneer deze levensverwachting lager is dan wordt ook de WEV lager. De man heeft aan de verzekeraar in oktober 2023 zowel een gezondheidsverklaring van hemzelf als van zijn vrouw ingediend. De verzekeraar geeft aan dat op basis van deze gezondheidsverklaringen voor zowel man als vrouw uit kan worden gegaan van een lagere levensverwachting dan de statistische. Daarbij merkt de verzekeraar wel op dat de gezondheidstoestand van beiden op 31 december 2020 dan niet wezenlijk anders mocht zijn dan in oktober 2023. De man is van mening dat op basis van deze lagere levensverwachting de WEV bepaald kan worden op € 69.285,89.

De rechtbank is van mening dat de overlegde gezondheidsverklaringen zijn opgesteld door de man en zijn echtgenote zelf en daarom niet objectief zijn. Bovendien kan niet worden aangetoond dat de gezondheidstoestand van de man en vrouw op 31 december 2020 gelijk was aan die van oktober 2023. De WEV van € 117.973 is dan ook op een juiste wijze vastgesteld.

Belang voor de praktijk

Saldolijfrenten zijn vóór 14 september 1999 gesloten lijfrentecontracten waarvan de koopsom of premie niet kon worden afgetrokken. Uitkeringen werden belast volgens de saldomethode. Dit betekende dat er pas belasting over de uitkeringen hoefde te worden betaald als er meer werd uitbetaald dan er aan premie/koopsom was ingelegd. Het overgangsrecht voor saldolijfrenteverzekeringen is ten einde gekomen op 31 december 2020 ([H 2 art. 1 onderdeel Q lid 2 Invoeringswet Wet IB 2001](#)). Per die datum gold voor de saldolijfrente een afrekenverplichting. De afrekenverplichting houdt in dat per 31 december 2020 fiscaal moest worden afgerekend over het eventuele rentebestanddeel in de op dat moment aanwezige waarde. De Belastingdienst heeft aan alle verzekeraars voorgeschreven hoe deze waarde moest worden vastgesteld. Daarbij moest onder meer rekening worden gehouden met het statistisch

gemiddelde risico van overlijden van de verzekerde voordat de lijfrente volledig is uitgekeerd, de rekenrente en de hoogte van de uitkering die wordt ontvangen.

Renteaftrek terecht geweigerd

Rechtbank Haarlem oordeelt dat eiser geen recht heeft op hypotheekrenteaftrek omdat geen sprake is van een eigenwoningschuld.

[Rechtbank Noord-Holland 16 juli 2024, ECLI:NL:RBNHO:2024:7653](#)

Een man koopt in juni 2016 een eigen woning. Voor de financiering van deze aankoop sluit hij bij zijn eigen BV een mondeling overeengekomen lening. Bij de aangifte inkomstenbelasting over het belastingjaar 2017 voert hij de lening op als eigenwoningschuld en trekt hij de rente af. De inspecteur is van mening dat de lening niet kwalificeert als eigenwoningschuld in de zin van [art. 3.119a Wet IB 2001](#) en weigert de renteaftrek. De man legt de zaak voor aan de rechter.

De man is van mening hij wel recht op renteaftrek heeft en verwijst daarvoor naar een schriftelijke overeenkomst met zijn BV gedateerd januari 2018. Ook deelt hij een aantal e-mails waarin hij met zijn BV correspondeert over de lening. Daarnaast heeft de man op 21 december 2017 het totaal verschuldigde rente- en aflossingsbedrag vanaf datum geldverstrekking (juni 2016) naar zijn geldverstrekker overgemaakt. Volgens de man heeft hij overtuigend aangetoond dat de lening voldoet aan de eisen de wet stelt aan een eigenwoningschuld.

De rechter oordeelt dat de man niet aannemelijk heeft gemaakt dat er bij het aangaan van de lening een annuïtaire aflossingsverplichting in de zin van [art. 3.119a lid 1 Wet IB 2001](#) is overeengekomen. De lening kwalificeert dan ook niet als eigenwoningschuld. Het gelijk is aan de Belastingdienst.

Belang voor de praktijk

Om in aanmerking te komen voor renteaftrek moet er sprake zijn van een eigenwoningschuld ([art. 3.119a Wet IB 2001](#)). Een eigenwoningschuld is het gezamenlijke bedrag van de schulden van de belastingplichtige:

- *die zijn aangegaan in verband met een eigen woning;*
- *ter zake waarvan een contractuele verplichting geldt tot het gedurende de looptijd ten minste annuïtair en in ten hoogste 360 maanden volledig aflossen overeenkomstig [art. 3.119c Wet IB 2001](#)*
- *ter zake waarvan aan de verplichting tot aflossing wordt voldaan (aflossingseis), en*
- *ter zake waarvan, ingeval [art. 3.119g Wet IB 2001](#) van toepassing is, aan de verplichting tot informatieverstrekking, bedoeld in dat artikel, wordt voldaan.*

Met name bij leningen in de familiesfeer of bij de eigen BV is het van belang dat je kan aantonen dat de lening aan de eisen van een eigenwoningschuld voldoet. De procedure voor de rechtbank Noord-Holland maakt duidelijk dat een mondelinge overeenkomst en e-mails bewijskracht missen.

Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten

De Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten wordt verzorgd door Nationale-Nederlanden Bank en Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij.

Redactie

Gerda Lagarde – Margret Buitendijk – Ferd Beukers – Frits Turenhout – Ruben Stam

Wilt u opgenomen worden op de verzendlijst of wenst u de nieuwsbrief niet meer te ontvangen? Stuur dan een e-mail naar fja@nn.nl.

Voor eventuele onjuistheden aanvaarden wij geen aansprakelijkheid.

© 2024 Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten - Nationale-Nederlanden